

frid

Guds

EN HÄLSNING FRÅN SALEMS FÖRSAMLING

TEMA
DOP

FRID #2 VINTER & VÅR 2023/2024

5

NY TJÄNST

Elias är församlingens nya ungdomsassistent

11

VÄXT- OCH DJURLIV PÅ VÅRA KYRKOGRÄDAR

Kyrkogårdsförvaltningen arbetar för att främja den biologiska mångfalden

6

VAD ÄR DOPET FÖR DIG?

Frid pratar dop med församlingen

16

KYRKOÅRET

Lär dig mer om kyrkoårets färger och högtider

NR 2

TEMA DOP

3 LEDARE

Ylva om tema dop

4 VÄLKOMMEN

Hänt & nytt

6 VAD ÄR DOPET FÖR DIG?

Frid pratar dop med församlingen

8 INFORMATION OM DOPET

9 DOPTEOLOGI

10 FRÅGOR & SVAR

Vanliga frågor om dop

11 KYRKOGRÄDEN INFORMERAR

Om att främja biologisk mångfald

12 VERKSAMHETSSTARTER

Våren 2024

14 JULEVANGELIET

15 BETRAKTELSE

16 KYRKOÅRET

18 TACK VARE DIG

19 JUL & NYÅRSKALENDER

20 TIO SKÄL

Att tillhöra Svenska kyrkan

21 VI BER FÖR

22 KALENDER

» Livet kan kännas tomt och svårt. Men att vi ändå vågar känna gör oss till människor. Vi längtar och söker. «

YLVA OM TEMA DOP

"Jag tror inte på Gud men jag tror på kyrkan" sa en man som var pappa till ett dopbarn. Om jag minns rätt kom det som ett svar på min fråga vad dopet betydde för dem som föräldrar. När vi pratade vidare kom det fram att han menade att han trodde på församlingens goda arbete som gjordes för små och stora både i närområdet och även ute i världen genom sitt sociala arbete, lite som föräldern Agnes beskriver i detta nummer av FRID.

Många svarar att det är tradition, att det är sättet som barn välkomnas till livet i deras släkt. En del uttrycker behovet av att ge ett rum åt sin tacksamhet över undret att ett människoliv kommit till världen. Till vardags är de medvetna om att deras tro är vidare än hur de uppfattar traditionell kristen tro och det är ganska vanligt att man också har en ateistisk syn. Men just vid den gränsöverskridande upplevelsen att bli förälder till ett nytt liv är det en tillgång att kunna rikta sitt tack mer specifikt. Blandat med tacksamheten finns också den stora oro och känslan av skörhet som det nya livet är förknippat med. I dopet uttrycks en förhoppning att någon mer bär detta barn. Någon mer än oss föräldrar och släkt. Församlingen och ytterst Gud själv med sin kärlek i vad som än händer.

Om du funderar på att döpa ditt barn eller själv bli döpt senare i livet är du välkommen mitt i alla tolkningar om vad det kan betyda. Livet är aldrig entydigt och den ena meningen utesluter inte den

andra. I varje dop som jag har förmånen att vara närvarande i finns många stråk. Tacksamheten. Skörheten. Skönheten och förhoppningarna. När Jesus en gång döptes i floden Jordan står det i Bibeln att himlen öppnade sig och Guds Heliga Ande sänkte sig ner över honom och sa: "du är min älskade son, min utvalde". Allt sedan dess påminner oss den vita duvan som symbolen för den heliga anden om att detta sägs till varje person som döps oavsett ålder "Du är mitt älskade barn, min utvalda."

Det finns mycket oro i vår tid och många drabbas av sorg och förluster både på nära håll och ute i världen. Livet kan kännas tomt och svårt. Men att vi ändå vågar känna gör oss till människor. Vi längtar och söker. Det kan vara svårt och läskigt när vi ser det som går snett. Mitt i allt säger någon till dig "du är mitt älskade barn, min utvalda" och vi är alla kallade att säga det och visa det till andra.

Församlingen finns för att vi ska kunna komma samman med vår längtan och se vad vi kan göra för gott i den här världen – vilsna eller ej! Du som församlingsbo är viktig och avgörande för att själv förverkliga det goda utifrån dina förutsättningar och att påminna andra om det samma för dem! Välkommen att ta del av det vi gör och bidra med dina idéer vad kyrkan kan åstadkomma i Salem. Du behövs!

YLVA JANSSON, KYRKOHERDE

Välkommen,

HJÄLP EN MEDMÄNNISKA »

Länstidningens julinsamling

Många människor går en tuff jul till mötes. Att kunna ge en julkapp till sina nära och kära är inte en självklarhet. Därför är Salem en del av Länstidningens och kyrkornas julinsamling. Fram till den 13 december pågår en insamling där företag och privatpersoner kan skänka pengar till LT-klassen och Julkassen. Mer info om insamlingen hittar du på församlingens hemsida och på anslag i Säby församlingshem.

Om du har behov av en julkasse och/eller stöd för att köpa julkappar till dina barn kan du kontakta församlingens diakon Rauni Strömbäck eller diakoni-assistent Maria Gatemo Enqvist. Anmälan för detta är öppen till den 13 december.

Vi hoppas att vi tillsammans som församling kan vara med och bidra till att fler får en trivsamt jul!

STÄMNINGSFULLT »

Julmusik i kyrkan

När den här tidningen går i tryck står julen för dörren med glögg, pepparkakor, lussekatter och Kalle Anka. För att komma i julstämning kan du klockan 16 varje söndag i advent lyssna till julkonserter i Salems kyrka. Njut av glögg eller kaffe och lite gemenskap utanför kyrktrappan innan du kliver in i värmen. Det är fri entré till konserterna med möjlighet att ge en frivillig gåva till Act Svenska kyrkans julinsamling.

Mer information om vad som händer i kyrkorna under jul och nyår hittar du på sidan 19.

CARIN OM TEMAT »

Min väg in i kyrkan var genom konfirmationen

När jag flyttstädade förra året hittade jag en 22 år gammal gudstjänstagenda. Det var agendan från när jag konfirmerades i Lundby nya kyrka år 2000. Dagen innan döptes jag. Jag minns hur min lillasyster höll upp dopvattnet och att jag nästan slog huvudet i dopfunten. När jag tänker tillbaka på dopet och konfirmationstiden minns jag den med glädje. Min familj är inte religiös, jag hade inte planerat att konfirmeras men följde med en vän. Det var min väg in i kyrkan. Utan konfirmationen hade jag förmodligen inte börjat jobbat i kyrkan och skrivit den här texten till Frid.

Detta nummer av Frid har tema Dop och vi närmar oss temat från flera olika

håll. Vi får bland annat läsa några av våra församlingsbors tankar kring dopet. Dessutom har vi försökt besvara några av de vanligaste frågorna som dyker upp vid dopbokning och i prästernas dopsamtal. Utöver det får vi också lära oss mer om dopteologi och om kyrkoårets alla färger.

Till sommaren åker en grupp konfirmander på läger och besöker Skara sommarland. Om drygt tjugo år kanske någon av de konfirmanderna hittar en gammal gudstjänstagenda och minns tillbaka till sin egen konfirmationstid.

Carin Traumer
KOMMUNIKATÖR

NY PERSONAL »

Ungdomsassistent Elias

Församlingens nya ungdomsassistent heter Elias Hållén. Han är 18 år gammal och bor i Hägersten. I våras tog han studenten efter att ha läst tre år på samhällsvetarprogrammet på Anna Whitlocks gymnasium. Den energi som han inte lägger på arbetet lägger han på fotboll, både som spelare och som tränare. Utöver det älskar han att vara i rörelse på ett eller annat sätt, helst ute i naturen.

Elias är alltså ny ungdomsassistent i Salems församling och precis som titeln antyder är han här för att jobba med ungdomar. Bland annat är han involverad i de nystartade ungdomskvällarna på torsdagar kl. 18–21, konfirmandledarutbildningen och två olika konfirmandgrupper. I övrigt kommer han att synas lite här och var i olika verksamheter. Han driver ett nytt koncept i Salems församling, Grubbelklubben, där han och några kolleger träffar ungdomar i skolorna för att diskutera existentiella frågor. Konceptet handlar inte om mission utan är ett sätt för kyrkan att öka sin närvaro i samhället och bygga relationer och kontakter med områdets ungdomar.

Elias hoppas kunna bidra med driv och kompetens till vår växande ungdomsverksamhet, samt med trygghet och vägledning och att vara en brygga mellan personalen och ungdomarna. Ungdomarna är kyrkans framtid och därför är detta viktigt.

FOTO: MAGNUS ARONSON/IKON

KONFIRMATION »

Bad, läger och nya vänner

Tonåren kan vara den mest spännande, roligaste, utmanande, konstigaste tiden i livet. Känslorna och tankarna kan vara så stora att de knappt får plats i huvudet. Vem är jag? Varför hamnade jag just här? Vad är meningen med alltihop?

Konfirmationen är en chans att få prata om allt det här tillsammans med både jämnåriga och vuxna. I sommar åker vi på läger och besöker Skara sommarland.

Läs mer och anmäl dig på webben:
svenskakyrkan.se/salem/konfirmation

VAD ÄR DOPET FÖR DIG?

I hundratals år har dopet varit det sätt som barn välkomnats till livet i vårt land. Frid har pratat med några församlingsbor om deras tankar kring dopet.

SOFIA WASTESSION

Jag tänker på ett nytt liv som skapas, en ny människa intar världen. Nya möjligheter och förväntningar skapas. Jag tänker också på glädje.

AGNES STRÖMSTEDT

För mig är dopet i sig inte det viktiga utan det som kommer efter dopet. Kyrkan är en öppen plats som erbjuder vettiga verksamheter för barn och unga, och framför allt stöttar kyrkan människor som behöver stöd. Genom dopet kan min son ta del av kyrkans gemenskap, och eventuellt även bidra till den. Om han väljer att vara kvar i kyrkan även i vuxen ålder är upp till honom, men jag vill i alla fall ge honom en inbjudan.

MARIA GATEMO ENQVIST

För mig personligen representerar dopet vägen in i Guds gemenskap och församling och symboliserar att bli sedd och omfamnad av Gud. En kärlek vi sedan kan leva i resten av våra liv. De flesta av mina släktingar och vänner tror inte på Gud och trots det har nästan alla döpt sina barn i kyrkan. Antingen för att det är tradition att göra det eller för att det ses som ett fint sätt att välkomna sitt barn till världen och fira det med familj och vänner. Jag tycker det finns en skönhet i att dopet som ritual får fortsätta representera hur vi omfamnar och välkomnar ett barn, oavsett om det görs med grund i tradition eller en egen gudstro.

Sofia och Alfred döptes båda som konfirmander. Här berättar de om sina tankar inför dopet och hur kändes det att döpas i en ålder där man är medveten om vad som händer och själv har kunnat vara med och fatta beslutet att låta sig döpas.

SOFIA BROHEDE

Jag gillar tanken på att det bara är familjen där. Det är för mig ett bättre sätt att visa att jag är kristen, där alla är delaktiga i gudstjänsten. Det känns som att Gud och jag och familjen blir kopplade tillsammans.

ALFRED BROHEDE

Den kändes som en seriös ceremoni. Det var därför jag valde att göra det i en helt egen gudstjänst och inte tillsammans med de andra konfirmanderna som inte heller var döpta. Under ceremonin försökte jag hålla det så stilla som möjligt och låta hela mig vara med och känna en koppling bort från verkligheten och stämningen.

Dopet är en fest där vi välkomnar livet och uttrycker tacksamhet över att en ny människa har fötts till världen. Det är också en fin tradition som går långt tillbaka i historien.

TEXT: YLVA JANSSON FOTO: ALEX GIACOMINI/IKON

"DU ÄR MIN ÄLSKADE SON, MIN UTVALDE."

Guds röst hörs från himlen i skepnaden av en duva står det skrivet i evangelierna. När Jesus döps i floden Jordan är det av en vanlig människa – Johannes döparen – i vanligt vatten. Ändå är det något ovanligt som sker.

Så är det med varje människa. Det mänskliga är så vanligt. Och samtidigt är varje individ så unik. Varje barn som föds är ett alldeles eget underverk. Varje person som går igenom sitt livs upplevelser av glädje och svårigheter har en alldeles egen väg som är fundamentalt viktig.

I VARJE DOP vävs dessa perspektiv samman. En alldeles vanlig fantastisk människa med samma behov av närhet, vatten, mat och mening som alla andra genom alla tider.

Prästen döper i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och öser vatten tre

gångar över dopkandidatens huvud. Vattnet är livsviktigt för människan och det är också en symbol för livet och för att växa.

DET VIKTIGASTE FÖR oss som församling – och där är du som läser detta en del – är att finnas där för de som växer upp och påminna om denna utvaldhet. Du ska inte tacka ja till något mindre än det som värderar dig som människa, värdefull i dig själv! Du är skapad för att ge vidare det goda och inget annat. Och när vi misslyckas finns nåden där som bär oss alla.

FUNDAMENTET I DOPET är att vi alla är utvalda av någon bortom. Bortom föräldrars förväntan eller samhällets möjligheter. Utvald av Skaparen och upprätthållaren av allt liv. I dopet uttalas orden till varje människa **"du är mitt älskade barn, min utvalda"**. Utvald till livet. Utvald för kärlek och mening.

Dopteologi

Vad betyder dopet, och varför döper vi? I den lutherska kyrkan är det vanligast att vi döper små barn. Men den som inte döps som liten kan döpas när som helst under livet, när det känns rätt.

TEXT: JOHANNES SVANERUD

OAVSETT NÄR NÅGON DÖPS är dopet ett sakrament, det vill säga en helig handling. Symboliken med dopet är mångfacetterad, men de viktigaste aspekterna handlar om en gemenskap bortom här och nu och ett slags accepterande av Guds nåd som befriar.

DE BIBELORD SOM ingår i dopgudstjänsten speglar olika perspektiv, som tillsammans ger en god bild av dopets både sakramentala, pastoral och symboliska innebörd. Till detta kan givetvis dopfamiljens eller dopkandidatens personliga preferenser adderas. Utifrån församlingens och kyrkans perspektiv däremot blir det centralt att lyfta fram både dopets orsak och dopets verkan. De bibelord som anges nedan är därför de bibelord som är fasta moment i dopgudstjänsten, samt ett annat som pekar mot en helhetsbetydelse.

Från Markusevangeliet (10:13–16) hämtar vi denna text, som vi brukar kalla "Jesus och barnen."

Folk kom till Jesus med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han förargad och sade: "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in." Och

han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

Nästa fasta bibelord är den så kallade "Missionsbefallningen" och den hittar vi hos evangelisten Matteus (28:18–20).

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döpa dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.

I Galaterbrevet 3:27–28 står det vidare så här: *Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus.*

ORSAKERNA TILL DOPET är följaktligen ett slags inkludering, som gäller alla dagar till tidens slut. Men vad är det då som händer i dopet? Vad är dopets verkan? Jo, som vi läser i texten från Galaterbrevet innebär dopets inkludering en helt ny gemenskap, som sträcker sig utöver givna normer och gränser, bortom inte bara tid och rum utan också bortom mänskliga tendenser att exkludera. Att dopet är ett sakrament i vår lutherska kyrka, vid sidan om nattvarden, beror samtidigt på betoningen av det jordnära, det konkreta och erfarenhetsmässiga i vattnet. Det vackraste med dopet blir därför att det i sin symbolik sträcker sig åt alla håll, men förblir fast rotat i vår verklighet.

VANLIGA FRÅGOR

OM DOPET

Här har vi samlat de vanligaste frågorna om dop i Salems församling. Har du några andra frågor är du välkommen att kontakta oss, kontaktuppgifter finns på sista sidan av tidningen.

När hör prästen av sig?

Det är väldigt olika när prästen hör av sig men ni kan räkna med att ni kommer att träffa prästen ungefär en vecka före dopet.

Hur lång tid tar dopet?

Dopgudstjänsten tar ungefär en halvtimme. Om dopet är en del av en ordinarie gudstjänst tar det lite längre tid. Längden på dopet varierar också lite beroende på hur många egna sånger och dikter som är med.

Måste man ha psalmer?

Enligt Svenska kyrkans fastslagna dopordning ska det vara minst två psalmer under en dopgudstjänst.

Vem får vara fadder?

För att få bli fadder behöver man vara döpt i Svenska kyrkan eller något annat kristet samfund. Det går bra att döpas i samband med att du blir fadder. Ta kontakt med församlingen.

Vad kostar ett dop?

Att döpas i Svenska kyrkan kostar ingenting. Det innebär att kyrka, präst, musiker och vaktmästare ingår i dopgudstjänsten. Men vill ni ha med en solist eller extra musik får ni själva stå för den eventuella kostnaden. Dopdräkt och lokal för dopkalas kan ni också låna kostnadsfritt av församlingen.

Döper ni flera barn samtidigt?

Alla doptider vi erbjuder är avsedda för en dopkandidat men om ni önskar dop tillsammans med syskon, kusiner eller vänner så går det att ordna.

Måste man ha dopklänning?

Av tradition döps de flesta spädbarn i vit dopdräkt, men du väljer själv om det passar er, eller om barnet ska ha vanliga kläder. Många dopkandidater är ju heller inte spädbarn.

Måste vi stå upp under hela dopet?

Nej, vi kan ställa fram stolar till er så att ni kan sitta ner under ceremonin.

Måste vi komma ihåg allt som ska sägas?

Nej, ni behöver inte komma ihåg någonting. Prästen vet vad som ska sägas och leder er genom dopet.

Kan vi ha inspelad musik?

Ja, Svenska kyrkan har en egen musiktjänst. Prata med prästen om vilken musik ni önskar så hen kan säkerställa att den finns att tillgå i musiktjänsten.

Vid alla dop i kyrkan ingår en kyrkomusiker. Våra musiker har bred kompetens och kan spela mer än bara psalmer så ni har möjlighet att ha genomgående livemusik under hela dopet.

Kan vi hyra kyrkan för att hålla dop i en annan kyrkas ordning?

Nej, kyrkorna hyrs inte ut. Men ni kan ha en kombinerad ceremoni tillsammans med en präst från annan församling. Dopet sker då i Svenska kyrkans ordning.

Kan jag sitta vart jag vill i kyrkan?

Det är fri placering i kyrkan. Familj och släkt brukar sitta längst fram i kyrkan och därefter kan andra besökare fylla på.

Samarbete ger mångfald

De senaste åren har vikten av biologisk mångfald kommit alltmer i fokus. Sveriges begravningsplatser har i detta sammanhang uppmärksamats som viktiga pusselbitar i ett nätverk av sammanhängande, livsviktiga naturområden.

TEXT & FOTO: HELENE VEJDE

Inom Salems kyrkogårdsförvaltning arbetar man målmedvetet för att bevara och öka förutsättningarna för den biologiska mångfalden både på Säby begravningsplats och vid Salems kyrka.

Lena Lindh, arbetsledare på kyrkogårdsförvaltningen berättar att de jobbar på många olika sätt med den biologiska mångfalden.

Vad har ni gjort för den biologiska mångfalden?

– Under de senaste åren har vi bland annat ökat ytorna av ängsmark. Att sköta ängar är ett gammalt hantverk och med åren har vi blivit bättre och bättre på det. I år har vi satt upp ett antal holkar, stora holkar för ugglor, mindre till småfåglar och särskilda holkar för fladdermöss. Holkarna har tagits fram i samarbete med pensionärsföreningen Eternellen. Vi är så glada för de fina holkarna, säger Lena.

Hon berättar vidare att man på Salems kyrkogård just nu har problem med sork och att de hoppas på att locka dit ugglor för att hålla nere antalet sorkar.

Biologisk mångfald – Vad är det?

"Biologisk mångfald innebär att naturen är rik på variation – att vi har flera olika ekosystem och naturtyper som utgör livsmiljöer; många olika arter i livsmiljöerna och ekosystemen; och dessutom genetisk variation inom varje art. Begreppet biologisk mångfald omfattar allt i naturen – som skogar, ängar och sjöar; tallar, gullvivor och blåbär, älgar, skalbaggar och amöbor." Hämtat från Naturvårdsverket.se

– Nere vid strandkanten har vi skapat en så kallad biodepå av ved från vår gamla fina ek som miste en stor gren i en storm för några år sedan. Vi undviker också medvetet att städa alltför noga längs strandlinjen för att stödja förutsättningar för olika slags smådjur. Kanske kan det periodvis uppfattas som lite stökigt eller "ostädat" men vi hoppas att besökarna ska förstå vikten av vårt arbete. Vi försöker sätta upp skyltar för att informera om vårt arbete och självklart fortsätter vi att hålla fint på gravkvarteren, säger Lena.

En biodepå av ihopsamlad ved är mat och bostad för djur, svampar och växter.

En stor fågelholk för ugglor

Verksamhetsstarter

VÅREN 2024

ADAM

En lördag i månaden 09.00.

Pågår 3/2, 2/3, 27/4 och 25/5.

En samtalsgrupp för män där vi över en frukost delar med oss av vardag, tankar och känslor.

BARNKÖREN

Onsdagar 16.00–16.45.

Pågår 17/1–5/6.

För barn mellan 6 och 8 år.
Mellis serveras från 15.45.

BIBELFRUKOST

Tisdagar 08.00.

Pågår 16/1–11/6.

En bibelstudie- och samtalsgrupp för morgonpigga i alla åldrar.

DISKANTKÖREN

Torsdagar 16.00–16.45.

Pågår 18/1–23/5.

För barn mellan 9 och 12 år.
Mellis serveras från 14.00.

DJUPMEDITATION

Udda onsdagar 18.30.

Pågår 17/1–8/5.

Unna dig själv en stunds återhämtning för att andas ut, varva ner och ladda om mitt i veckan.

EVA

En söndag i månaden 13.00–15.00.

Pågår 28/1, 25/2, 24/3, 21/4, 19/5.

Samtalsgrupp för dig som kvinna. Över en enklare lunch samtalar vi om kvinnorna i Bibeln.

FIKA & FINNAS

Torsdagar 13.30–15.00.

Pågår 18/1–13/6.

Fika, umgås och inspirera varandra.
För den som vill finns möjlighet att handarbeta.

FREDAGSMYS

Udda fredagar 18.00–22.00.

Pågår 19/1–7/6.

Mat, skratt och roliga aktiviteter – allt ifrån grillkvällar till sumobrottning, till tårtbakartävling och ibland bara lugnt chill. För ungdomar från årskurs 8.
I Svenska kyrkans ungas regi.

GUDSTJÄNST MED SMÅ OCH STORA

Udda torsdagar 09.30.

Pågår 18/1–23/5.

En enkel gudstjänst med mycket sång och musik anpassad för de yngsta besökarna. Men alla åldrar är välkomna! Efteråt fikar vi och umgås.

Här presenteras vårens alla regelbundna verksamheter. På tidningens sista uppslag finns information om gudstjänster, evenemang och enskilda kalenderhändelser. Senaste uppdateringarna hittar du på vår hemsida och i Säby kyrka. www.svenskakyrkan.se/salem

KYRKOKÖREN

Torsdagar 19.00–21.00.

Pågår 18/1–23/5.

Blandad kör för vuxna.

PILGRIM'S WALK FOR FUTURE

Jämna torsdagar 09.00–10.30.

Pågår 25/1–13/6.

Vandring för klimatet och vår gemensamma framtid. Vi går cirka 3 km med några stopp på vägen då vi reflekterar över vårt eget ansvar.

SAMTAL PÅ KYRKBÄNKEN

Tisdagar 10.30–12.00.

Pågår 16/1–11/6.

Präst, diakon eller annan medarbetare sitter på kyrkbänken för att prata om allt mellan himmel och jord.

SORGEGRUPP

Ondsdagar 16.00–17.30.

Vid 6 tillfällen med start i februari.

Samtalsgrupp om sorg för dig som mist en närstående. För mer information kontakta församlingsexpeditionen, uppgifter finns på sista sidan i tidningen.

SÄBYKÖREN

Torsdagar 14.30–15.30.

Pågår 18/1–23/5.

Kör för dig som är dagledig.

TORSDAGSTRÄFFEN

Jämna torsdagar 11.00.

Pågår 25/1–2/5.

Intressanta föreläsare delar med sig av sina erfarenheter och upplevelser. Det är fri entré till alla föreläsningar. Efteråt serveras sopplunch till en kostnad av 40 kronor.

UNGDOMSKVÄLL

Torsdagar 18.00–21.00.

Pågår 11/1–30/5.

För dig mellan 14 och 19 år som vill träffa andra i samma ålder och hitta en plats i församlingen.

UNGDOMSKÖREN

Ondsdagar 17.30–18.30.

Pågår 17/1–22/5.

För ungdomar mellan 13 och 16 år.

ÖPPEN

DIAKONIMOTTAGNING

Torsdagar 15.30–17.00.

Pågår 11/1–13/6.

Träffa en diakon för kortare samtal och rådgivning. Diakonen har tystnadsplikt. Kostnadsfritt.

ÖPPNA FÖRSKOLAN

Tisdagar & onsdagar 09.00–12.00.

Pågår 16/1–12/6.

För barn mellan 0 och 5 år och deras vuxna. Samtal, lek, fika och sång.

Vid den tiden utfärdade kejsar Augustus en förordning om att hela världen skulle skattskrivas. Det var den första skattskrivningen, och den hölls när Quirinius var ståthållare i Syrien. Alla gick då för att skattskrivas, var och en till sin stad. Och Josef, som genom sin härkomst hörde till Davids hus, begav sig från Nasaret i Galileen upp till Judeen, till Davids stad Betlehem, för att skattskriva sig tillsammans med Maria, sin trolovade, som väntade sitt barn.

Medan de befann sig där var tiden inne för henne att föda, och hon födde sin son, den förstfödde. Hon lindade honom och lade honom i en krubba, eftersom det inte fanns plats för dem inne i härbärget.

I samma trakt låg några herdar ute och vaktade sin hjord om natten. Då stod Herrens ängel framför dem och Herrens härlighet lyste omkring dem, och de greps av stor förfäran. Men ängeln sade till dem: "Var inte rädda. Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren. Och detta är tecknet för er: ni skall finna ett nyfött barn som är lindat och ligger i en krubba." Och plötsligt var där tillsammans med ängeln en stor himmelsk här som prisade Gud: "Ära i höjden åt Gud och på jorden fred åt dem han har utvalt."

När änglarna hade farit ifrån dem upp till himlen, sade herdarna till varandra: "Låt oss gå in till Betlehem och se det som har hänt och som Herren har låtit oss veta." De skyndade i väg och fann Maria och Josef och det nyfödda barnet slåg i krubban. När de hade sett det, berättade de vad som hade sagts till dem om detta barn. Alla som hörde det häpnade över vad herdarna sade. Maria tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det. Och herdarna vände tillbaka och prisade och lovade Gud för vad de hade fått höra och se: allt var så som det hade sagts dem.

– LUKASEVANGELIET 2:1–20

"Vinden smeker både döda och levande, rädda och modiga, ensamma och inte ensamma."

Det går en vind, en liten vind bara men ändå omätligt stark. Den lilla vinden går längs med skogsstigen där marken sakta reder sig inför vintern. Den går längs med vägarna där människor rör sig till eller ifrån något bara de själva vet vad eller vem det är. Vinden sliter i förstädernas höghuskroppar, den smyger genom radhusträdgårdarnas bedrägliga lugn och över ortens torg där utanförskapet belyses med neon. Överallt i hela världen når den lilla vinden. Den går genom krigszoner och flyktingläger, den drar fram över skövlade landskap och förorenade hav. Vinden smeker både döda och levande, rädda och modiga, ensamma och inte ensamma. Den struntar i alla tillfälligheter eftersom den är evigt där. Vinden har ett ursprung och ett mål. Dess ursprung är krubban i Betlehem på julnatten. Dess mål är att förmå oss att aldrig ge upp. Dess namn är hoppet för den tynande lågan och strået som brutits. Den är ljuset som mörkret inte övervunnit. Dess rop är bara ett: Gud har inga andra händer än våra.

Johannes Svanerud
PRÄST

KYRKOÅRET

Kyrkoåret har funnits sedan några hundra år efter Jesu liv. Men vad vet du om de olika färgerna och högtiderna? Här får du samlad information om kyrkoåret.

TEXT: JOHANNES SVANERUD

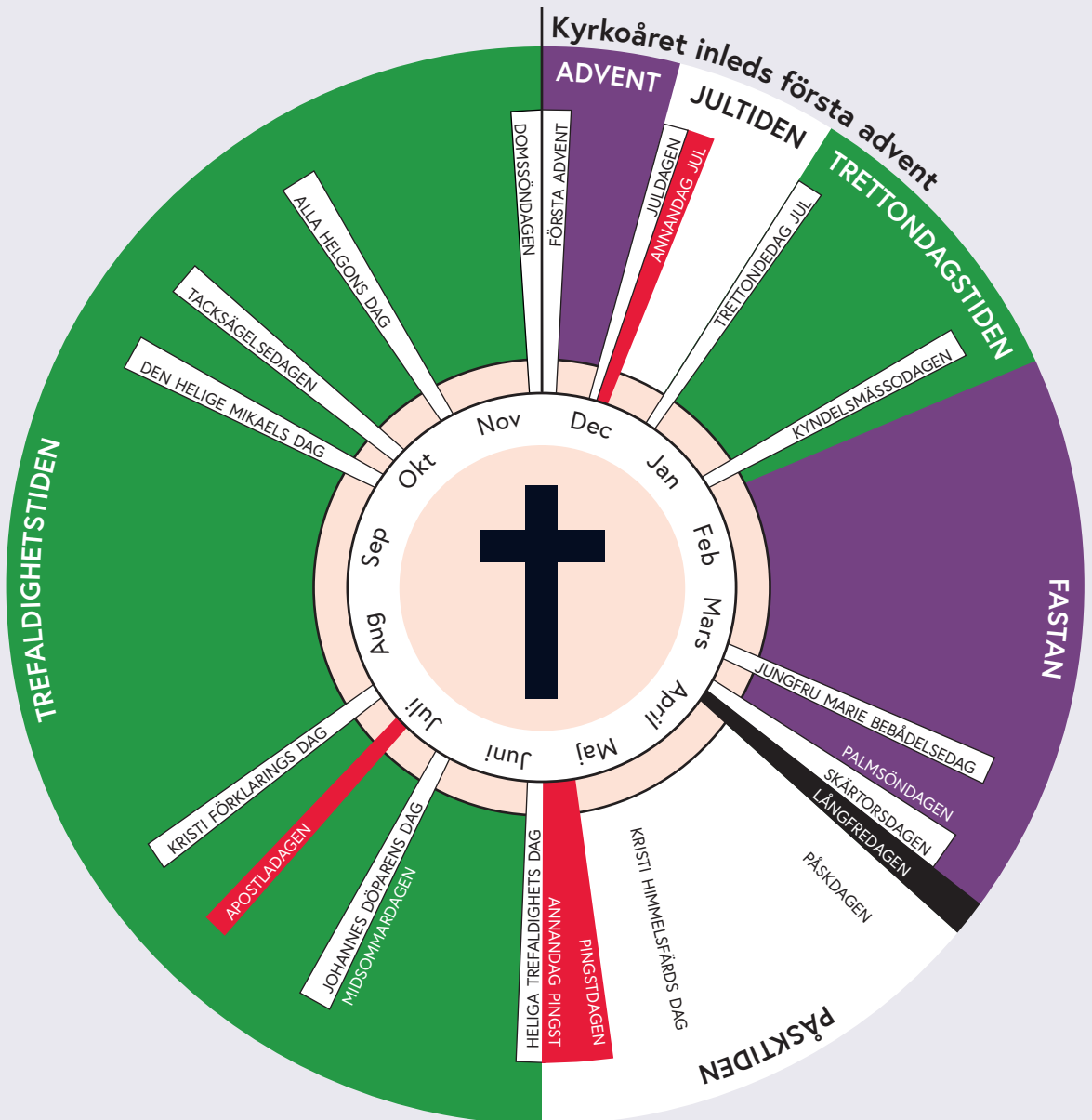
KYRKOÅRET ÄR LIKA LÅNGT som ett kalenderår, det vill säga om vi bara ser till den rumsliga tiden, på grekiska kallad kronos. Om vi i stället använder den runda, bibliska tiden kallad kairos blir perspektivet ett annat. I den runda tiden kan även en kort sekund ses som en evighet, och här och nu blir samtidigt ett då och alltid.

KYRKOÅRET INNEHÅLLER EN hel palett av färger, som vi i kyrkorna kan se skifta i altarklädet och i mässhaken prästen bär i samband med mässa. Kyrkoåret börjar med advent. Advent betyder just väntan, eller ännu hellre förberedelse, och är faktiskt en fastetid, därav färgen lila (eller blå) som symboliserar lidande eller uthärdelse. Fastan bryts av jul och nyår, som bär färgen vit. Färgen vit är festens färg; glädjens, uppståndelsens och Kristus egen färg. Undantaget är annandag jul som är röd. Den dagen tillägnas martyrerna och det röda symboliserar blodet. Efter trettonhelgen fortsätter fastan hela vägen fram till påsk, med avbrott bara för ljushögtiden Kyndelsmäss, som firas till minne av Jesu

frambärande i templet, och jungfru Marie bebedelse. Ljuset som symbol i den mörkaste av årstider! Långfredagen är den enda dagen på året som är klädd i svart. Från och med uppståndelsen på natten mellan påskafton och påskdag är det återigen den vita färgen som gäller, hela vägen fram till Pingsten, som är röd eftersom även anden, precis som blodet, bär den röda färgen. Sedan infaller den längsta perioden i kyrkoåret, den så kallade Trefaldighetstiden, som bär färgen grön. Det gröna symboliserar växandet och mognandet, både i skapelsen, naturen och i den enskilda troendes liv. Trefaldighetstiden pågår hela vägen fram till Domssöndagen, som är söndagen före Första advent. Några veckor efter midsommar firas Apostladagen, som är röd eftersom apostlarna också ses som martyrer. Här och där i den långa grön perioden syns också några vita fläckar; Johannes döparens dag, Kristi förklarings dag, Den helige Mikael's dag, Tacksägelsedagen och Alla helgons dag.

KYRKOÅRET HAR EN puls av både stillhet och vila i vardagen, samt både sorg, åminnelse och glädje i högtiden.

Kyrkoåret styrs av påsken som är en rörlig helg som följer den judiska kalendern. Därför är alla månadsangivelser ungefärliga.

Tack vare dig...

... kan vi fortsätta kyrkans betydelsefulla arbete

När du är med i Svenska kyrkan möjliggör du ett betydelsefullt arbete både i Sverige och runt om i världen. Största delen av din kyrkoavgift går till arbetet i din lokala församling.

Genom att betala kyrkoavgiften är du bland annat med och stödjer:

- * Julfirande för ensamlevande på julafton
- * Matkassar till behövande
- * Julklappar till den som inte har råd
- * Att barn på ett lekfullt sätt får ta del av julens traditioner
- * Hembesök hos den som sitter ensam över julhelgerna
- * Vackra och stämningsfulla julkonserter
- * Att det finns någon att prata med när livet gör ont
- * En kyrka som kan vara öppen när allt annat stänger

Tack än en gång, ditt stöd gör skillnad!

Jul & nyår

FÖRSTA ADVENT 3 DECEMBER

11.00 Mässa med små och stora i Säby kyrka.
Patrik Åhlberg, flöjt, Linnea och Erik Wolf, orgel och piano.
11.00 Söndagsmässa i Salems kyrka. Kyrkokören sjunger.
16.00 Adventskoncert i Salems kyrka: Musik som värmer
Lotta Pettersson Van den Poel, klarinett och basklarinett
Eva Pettersson Veltman, fagott och Niklaas Veltman, cello.

ANDRA ADVENT 10 DECEMBER

11.00 Söndagsmässa i Säby kyrka.
16.00 Luciakoncert i Salems kyrka: Barn- och diskantkören.

TREDJE ADVENT 17 DECEMBER

11.00 Söndagsmässa i Säby kyrka.
16.00 Camille Saint-Saëns: Juloratorium i Salems kyrka.
Salems kyrkokör, Järna-Vårdinge kyrkokör, Solister ur Cantores Amicitiae,
orkester, Tobias Lundmark, orgel och Dirigent Jakob Grubbström.

JULAFTON 24 DECEMBER

10.00 Julkrubba i Säby kyrka.
23.00 Midnattsmässa i Säby kyrka. Catherine Gabrielsson, sångsolist.

JULDAGEN 25 DECEMBER

07.00 Julotta i Salems kyrka. Kyrkokören sjunger.
09.00 Julotta i Säby kyrka. Angela Wannbäck, sångsolist.

ANNANDAG JUL 26 DECEMBER

15.00 Julkoncert i Säby kyrka: En gammaldags jul
Duon Kattfot bestående av Eva Perbrand Magnusson och Nora Roll
bjuder på musik, dans, sånger och julberättelser.

NYÅRSAFTON 31 DECEMBER

11.00 Söndagsmässa i Säby kyrka.
16.00 Nyårsbön i Salems kyrka.

NYÅRSDAGEN 1 JANUARI

15.00 Nyårsdagsmässa i Säby kyrka.

TRETTONDE DAG JUL 6 JANUARI

11.00 Stjärgudstjänst i Salems kyrka. Grötlunch i Kyrkskolan efteråt.

SÖNDAG 7 JANUARI

11.00 Söndagsmässa i Säby kyrka.

Tio skäl

ATT TILLHÖRA SVENSKA KYRKAN

Ditt medlemskap gör det möjligt för Svenska kyrkan att fortsätta sitt viktiga arbete, nu och i framtiden.

1 I Svenska kyrkan ryms hela livet
Dop, konfirmation, vigsel och begravning. Som ett löfte om Guds närvaro i allt som sker är Svenska kyrkan närvarande i livets viktigaste ögonblick.

2 Gemenskap och delaktighet
Kyrkan är en öppen och inkluderande gemenskap. Hit kommer du som du är och får leva i tro eller tvivel, tillsammans med andra.

3 Samtal och själavård
När livet är tufft kan du prata med en präst eller diakon. De har alltid tystnadsplikt.

4 Kyrka och kulturarv för alla
Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att hålla kyrkorna i gott skick, så att de bevaras till efterföljande generationer.

5 Solidaritet för alla
Diakoni är kyrkans sociala arbete. Det kan gälla att stötta i kontakt med myndigheter, samtalsstöd eller att få mat på bordet.

6 Barn- och ungdomsverksamhet
Varje dag möter vi barn och ungdomar i olika verksamheter. Öppen förskola, barn- och ungdomskör, konfirmation och gudstjänst med små och stora är några exempel.

7 Musik
I Salems församling finns körer för alla åldrar. Förutom den sång och musik som finns i gudstjänster, ordnas konserter med stor musikalisk bredd i kyrkorna.

8 Levande traditioner
Tillhör du Svenska kyrkan bidrar du till att upprätthålla gemensamma traditioner så som adventsfirande, julgudstjänster, ljusständning på allhelgona och påskfirande.

9 En bättre värld
Genom Act Svenska kyrkan bidrar kyrkan med långsiktigt bistånd och snabba katastrofinsatser på många platser runtom i världen.

10 Stötta god verksamhet
Även om inte du tar del av kyrkans arbete så kan du med din medlemsavgift hjälpa andra. Du gör skillnad för människor!

Bli medlem!

Anmälan om inträde i Svenska kyrkan

Fyll i, klipp ut och skicka till:
Salems församling
Emanuel Birkes väg 1
144 30 Rönninge

Namn

Personnummer

Gatuadress

Postadress

Ort och datum

Telefon/E-post

Namnteckning

Svenska kyrkan
SALEMS FÖRSAMLING

Vi ber för...

Gud, tack för det gångna året. Vi vill tacka för allt skapat och hur du varit närvarande i Salems församling. För alla Gudsmöten och de människor som fått förmånen att mötas på olika sätt och i olika skeden i livet. Tack för alla barn och vuxna som finns i vår församling och för att du möter oss alla och håller oss i din hand.

Vi ber för alla nya medlemmar i vår församling, de som döpts in i din kyrka och de som flyttat till vårt område. Vi ber för alla par som vigts och vars kärlek välsignats i ditt ljus. Vi tackar och ber för de som genom döden lämnat oss och för allt de fått betyda och bidra med i livet.

Gud, tack för att du skänker oss liv, kärlek och styrka och för att vi kan luta oss mot dig i tider av sorg och motgång, men också får glädjas tillsammans med dig i stunder av lycka och frid. Tack för att du alltid tar emot oss när vi söker dig, för att du förlåter och ser vår strävan efter att bättre ta hand om skapelsen och varandra. Tack för att du ger oss styrka att stå upp mot orättvisor och mod att kämpa för det som är gott.

*I Jesu namn.
Amen.*

Under det senaste kyrkoåret har 80 personer döpts in i församlingen, 83 personer har genom döden lämnat oss, 15 par har ingått äktenskap och 327 personer har flyttat till församlingen

Kalender

ÖPPETTIDER

SÄBY KYRKA & FÖRSAMLINGSHEM

Tisdag–torsdag 09.00–16.00,
fredag 09.00–15.00.

27–29/12 & 2–5/1 har Säby kyrka & församlingshem öppet 10.00–15.00.

Välkommen in på en kopp kaffe eller te.
Församlingen bjuder!

SALEMS KYRKA

Öppet vid stora högtider, kyrkliga handlingar
och enligt överenskommelse.

JUL & NYÅR

Intresserad av vad som händer i kyrkorna
under jul och nyår? Du hittar hela programmet
med midnattsmässa, julottor, gudstjänster och
adventskonserter på sidan 19.

GUDSTJÄNSTER

SÖNDAGSMÄSSA

Söndagar 11.00

Säby kyrka. Gudstjänst med nattvard.
Kyrkkaffe serveras efteråt.

LUNCHBÖN

Tisdag, torsdag, fredag 13.00

Säby kyrka. En kort andakt med, ljusständning
och tid för egen reflektion.

LUNCHMÄSSA

Onsdagar 13.00

Säby kyrka. Enkel veckomässa med nattvard.

KVÄLLSMÄSSA

Torsdagar 18.00

Säby kyrka. Gudstjänst med nattvard. Sista
torsdagen i varje månad firas stilla mässa, en
vilsam gudstjänst med stämningsfull musik
och tända ljus.

KROPP & SJÄL

RETREAT: LJUSETS ÅTERKOMST

Lördag 16 mars 09.00–16.00

Säby kyrka. Ta farväl av vintern och fira ljusets
återkomst. En dag i tystnad, för att komma till
vila och hämta kraft för själen. Dagen ges rytm
med hjälp av samlingar, meditation och måltider
i samvaro. Begränsat antal platser, först till
kvarn. Anmälan till kansliet senast 8/3.
Kostnad: 100 kronor.

PILGRIMSVANDRING

Lördag 15 juni 10.00–15.00

Samling vid Salems kyrka. Gemensam
vandring med Botkyrka församling längs Sankt
Botvidsleden från Salems kyrka till Botkyrka
kyrka. Sträckan är ca 7,5 km i blandad, kuperad
terräng med smala stigar och spångar. Ta med
matsäck, dryck och sittunderlag, kläder efter
väder och bekväma skor.

KLIMATSMART

KLÄDBYTARDAG

Lördag 13 april 11.00–15.00

Säby kyrka. Lämna in kläder du inte längre har
användning av och få med dig "nya" kläder
hem. Om du vill delta i klädbyttardagen men
inte har några kläder att byta med så kan du
plocka kläder och lägga en gåva till Act Svenska
kyrkans hjälpinsatser. Klädbyttardagen anordnas
av Svenska kyrkans unga i Salem. De kläder som
blir över skänks till Hela Människan.

KYRKLIGA HANDLINGAR

DOP & VIGSEL

Lördagar 10.30, 12.00, 14.00, 15.30, 17.00

Välkommen att ringa församlingsexpeditionen för att boka dop eller vigsel.

BEGRAVNING

Onsdagar 10.30, fredagar 10.00 och 12.30

Välkommen att ringa församlingsexpeditionen för att boka begravning.

STÖD & HJÄLP

SAMTAL

Behöver du någon att prata med? Hos oss har du alltid möjlighet att boka in ett enskilt samtal med någon av prästerna. Kontakta prästerna direkt.

ÖPPEN DIAKONIMOTTAGNING

Torsdagar 15.30–17.00

Säby församlingsshem. Kortare samtal och rådgivning. Samtalstid 20–30 minuter.

Vänta i kafeterian så kommer diakon eller diakoniassistent och möter upp dig. Både diakon och diakoniassistent har tystnadsplikt. Vill du boka samtal en annan tid, kontakta Rauni Strömbäck eller Maria Gatemo Enqvist.

JOURHAVANDE PRÄST

Alla dagar 21.00–06.00

Jourhavande präst kan du tala med om du är ledsen, rädd, orolig eller känner dig ensam. Ring 112 och fråga efter Jourhavande präst. Den som svarar är präst inom Svenska kyrkan och som alla präster har också prästerna i jouten absolut tystnadsplikt. Samtalen bandas inte och det som sägs stannar mellan er. Jourhavande präst kan även kontaktas via digitalt brev eller chatt. Mer info finner du på www.svenskakyrkan.se/jourhavandeprest

KONTAKT

ADRESS

Salems församling
Emanuel Birkes väg 1, 144 30 Rönninge

TELEFON

Bokning och frågor: 070-618 39 19
Telefontid: Måndag–fredag 09.00–12.00
Kyrkogårdsförvaltningen: 070-456 81 79
Telefontid: Tisdag & torsdag 10.00–12.00

E-POST

salems.forsamling@svenskakyrkan.se

PÅ WEBBEN

www.svenskakyrkan.se/salem
facebook.com/salemsforsamling
instagram.com/salems.forsamling

KYRKOHERDE

Ylva Jansson, 070-491 04 51

PRÄSTER

Agneta Lennse, 070-618 39 61
Johannes Svanerud, 070-815 61 88
Lennart Marklund, 070-618 39 81

DIAKON/DIAKONIASSISTENT

Rauni Strömbäck, 070-618 39 16
Maria Gatemo Enqvist, 070-618 31 52

MUSIKER

Albina Brosser, 072-967 14 20
Eva Björklund, 072-967 14 29

PEDAGOGER

Diana Westerberg, 070-618 31 65
Eva Björkdahl, 070-618 38 58
Hampus Lindh, 073-503 68 05

UNGDOMSASSISTENT

Elias Hållén, 073-504 60 54

EKONOMI

Jenny Lund, 073-374 33 76

CHEF KANSLI/VAKTMÄSTERI

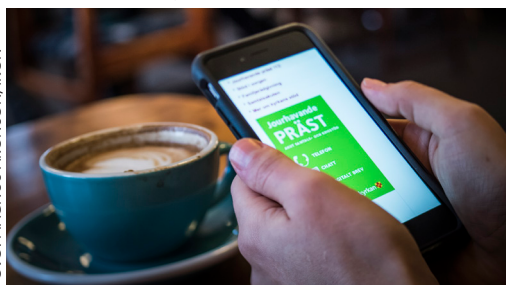
Kent Berger, 072-967 13 00

KANSLI/ADMINISTRATION

Carin Traumer, 073-689 12 76
Susanne Oliasson, 070-862 63 53

VAKTMÄSTERI

Andreas Bisse, 070-618 39 35
Katarina Eriksson, 072-967 13 04
Nuran Khouri, 072-967 13 06

I tider av motgång,
misströsta inte,
ty snöflingor faller
ur mörka moln

– ABU MUHAMMED NIZAMI

